

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 111 (861) ♦ Середня, 15 червня 1994 року ♦ Ціна договірна

«У нас не ЦК партії і не провід Руху, а Верховна Рада»

Саме так відреагував Голова Верховної Ради України О. Мороз на репліку із залу щодо дотримання процедури

(Звіт про роботу ранкового засідання сесії ВР України читайте на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Шлях до присяги

Вітала Сміла І. Плюща

Повертаючись з південних областей України до Києва, кандидат у Президенти І. Плющ зробив кількогадинну зупинку у районі Сміла Черкаської області. У приміщенні міськвиконкому відбулася зустріч-діалог зі смілянами. Претендент виклав своє

бачення виходу держави з кризи, не обмирав гострих кутів, відповідав на найнесподіваніші запитання. Ширість і простота його сподобалися виборцям. Іван Степанович пообіцяв невдовзі ще раз відвідати Шевченків край.

Л.Кучма лякає прогнозами ЦРУ

Центральне розвідувальне управління США передбачає, що Україна нинішнього року розвинується. Як за етнічними ознаками, так і через економічні негаразди. Про це на зустрічі із порівняннями в ПК «Дніпроспецсталь» сказав кандидат у Президенти України Леонід Кучма. Тож

усю діяльність майбутнього Президента має бути спрямовано на збереження миру і спокою. Історія дає Україні останній шанс побудувати незалежну державу. Шлях до цього — через економічний союз з країнами СНД, дотримання чинного законодавства.

Від Комітету по Державних преміях України імені Т. Шевченка при Кабінеті міністрів України

Комітет по Державних преміях України імені Т. Шевченка при Кабінеті міністрів України повідомляє, що з 1 червня 1994 року розпочався прийом творів, а також праць у галузі теорії та історії літератури і мистецтва на здобуття премії 1995 року.

Прийом творів і праць проводиться до 15 листопада 1994 року.

З усіх питань, пов'язаних з поданням та оформленням матеріалів, звертатися до Комітету по Державних преміях України імені Т. Шевченка на адресу: 252008 Київ-8, вул. Садова, 3, кімната 316, телефон 293-07-62.

Продиктовано в номер

Засідання Президії Верховної Ради України

13 червня відбулось засідання Президії Верховної Ради України, на якому обговорено орієнтовний порядок роботи Верховної Ради 14—17 червня. На пленарних засіданнях намічено розглянути питання соціально-економічного становища в Україні, діяльності уряду, ряд інших невідкладних, життєво важливих проблем. Вів засідання Голова Верховної Ради Олександр Мороз.

Прес-центр Верховної Ради України — Укрінформ.

Все йде за планом

Учора Президент України Л. Кравчук відбув до Люксембургу. Мета робочої поїздки — підписання Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейським Союзом. Керівник прес-служби глави Української держави В. Стельмах повідомив, що в рамках поїздки Л. Кравчук зустріне з головою Європейської Комісії Жаком Делором, Великим герцогом Люксембурзьким Жаном, прем'єр-міністром Люксембургу Ж. Сантером, представником Палати депутатів пані Е. Геннікот-Шепжес, віце-прем'єр-міністром, міністром закордонних справ Ж. Порсом. Очікується також, що міністри закордонних справ України і Люксембургу підпишуть Угоду про повітряне сполучення.

Є що обговорити

Міністр оборони України генерал армії Віталій Радєцький прибув з офіційним візитом до Сполучених Штатів на запрошення глави американського військового відомства Уільяма Перрі.

Плановано, що протягом тижня В. Радєцький зустріне з віце-президентом США А. Гором, міністром оборони У. Перрі, сенаторами Р. Лугаром та М. Мак-Коннелом, рядом воєначальників, представниками української діаспори. Крім того, він відвідає кілька військових баз американських збройних сил, спостерігатиме за процесом ліквідації шахто-пускової установки стратегічної балістичної ракети у штаті Південна Дакота.

У Неаполі знову згадають про ЧАЕС

Президент Франції Ф. Міттеран і канцлер ФРН Г. Коль прийняли рішення надіслати спеціальне послання главам європейських держав і лідерам провідних індустріальних країн, щоб звернути їхню увагу на проблеми забезпечення безпеки на розташованій в Україні Чорнобильській атомній електростанції. Про це повідомив Ф. Міттеран, виступаючи на французькій національній конференції з охорони навколишнього середовища. «Потрібно, щоб Чорнобильська АЕС була зупинена й були мобілізовані інші джерела електроенергії. Менше як за місяць у Неаполі ми приймемо відповідне рішення», — заявив Ф. Міттеран.

І чужому навчайтесь...

У Київському міжрегіональному Інституті удосконалення вчителів імені Б. Грінченка відбулась Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми викладання зарубіжної літератури в навчальних закладах України». Її організували Міністерство освіти, ІЗВ, український міжетнічний науково-педагогічний журнал «Відродження» та фонд «Відродження». На конференції йшлося про необхідність прищеплення юним громадянам загальнолюдських цінностей, про науково-методичне забезпечення викладання зарубіжної літератури, створення Української асоціації «Викладачі і вчителі зарубіжної літератури».

ВЕЗ: кроки до мети

Зроблено нові кроки до створення Одеської військової економічної зони. У Лондоні відбувся тендерний конкурс на право виконання техніко-економічного обґрунтування. Було подано п'ять заявок. А виграла конкурс група консалтингових починає з Голландії «Роял Недлойд». Там же представники Європейського банку реконструкції і розвитку, які проводили конкурс, підписали контракт з бригадою експертів, відібраних для шії роботи. Вже наприкінці червня вони мають приїхати до Одеси, де працюватимуть протягом трьох місяців. А після розробки ТЕО знову тендерний конкурс — вже для потенційних інвесторів по програмі створення Одеської ВЕЗ.

Скандинавістика у Львові

Незабаром на факультеті міжнародних відносин Львівського держуніверситету імені Івана Франка діятиме центр скандинавістики. Студенти матимуть змогу вивчати культуру країн Скандинавії, одержуватимуть відповідну інформацію. Про це йшла мова під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Норвегії в Україні Ойвіндом Нордслеттеном, який перебував у Львові з офіційним візитом. Ойвінд Нордслеттен обговорюватиме програму діяльності центру з послами інших скандинавських країн і має намір прочитати в університеті ряд лекцій.

У Комісії Верховної Ради України

І п'ять підкомісій...

Минулого понеділка під головуванням народного депутата Ю. Буздугана відбулося засідання постійної Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики і праці. Розглядаючи організаційні питання, Комісія утворила п'ять спеціалізованих підкомісій:

- з питань соціальних гарантій громадянам, рівня життя та пенсійного забезпечення;

- у справах інвалідів;
- у справах ветеранів війни, праці та інших громадян похилого віку;
- з питань захисту прав споживачів.

Члени комісії заслухали і обговорили інформації: міністра соціального захисту населення А. Єршова — про основні проблеми захисту населення України; голови правління Пенсійного фонду України В. Тентюка — про стан забезпечення фінансування пенсій, допомоги та інших витрат, покладених на Пенсійний фонд; директора Державного центру зайнятості В. Єршова — про стан ринку праці та проблеми зайнятості населення України.

Жваво обговорювали інформацію заступника голови Комісії І. Чижі про проекти законів щодо межі малозабезпеченості та про внесення змін і доповнень до Закону України про мінімальний споживчий бюджет. Утворено робочу групу для підготовки зазначених законопроектів на остаточне затвердження Комісією і внесення їх на розгляд парламенту.

Комісія також розглянула і схвалила план своєї роботи на червень-липень і друге півріччя 1994 року.

Володимир ЧЕРКАС.

«Гроші на бочку!»

На засіданні постійної Комісії Верховної Ради України з питань агропродовольчого комплексу, земельних ресурсів і соціального розвитку села розглянуто механізм виконання Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо фінансово-кредитного забезпечення формування державних продовольчих ресурсів 1994—1995 років» від 2 червня цього року.

Ишлося передовсім про виділення коштів для розрахунків із селянами за вже одержану від них продукцію, кредитування сільськогосподарського виробництва та авансування цьогорічної продукції.

Вартість усього державного контракту із селом за сьогоднішніми цінами — 44 трильйони карбованців. На відшкодування боргів перед товаровиробниками АПК потрібно 3,9 трильйона, для забезпечення комплексу збиральних робіт матеріально-технічними ресурсами та пально-мастильними матеріалами — 12 трильйонів карбованців.

А сьогодні, на жаль, село потребує 1,7 трильйона карбованців. Присутній на засіданні голова правління Національного банку України В. Ющенко сказав, що навіть цієї суми не можна виділити, не вдаючись до грошової емісії. Однак позиція аграрників була непохитна: «Гроші на бочку». Саме вона спричинила чимало докорів на адресу і НБУ, і уряду.

Не погодилася Комісія і з тим, що Указ Президента допоможе розв'язати нагальні проблеми збирання цьогорічного врожаю і заготівлі тваринної продукції, бо цей Указ, зазначено в рішенні Комісії, розрахований на тривалий період. Враховуючи важливість питання, Комісія запропонувала розглянути його на пленарному засіданні Верховної Ради.

Олексій БРЕУС.

Від Секретаріату Верховної Ради України

Секретаріат Верховної Ради України з глибоким сумом сповіщає, що 12 червня 1994 року після тяжкої тривалої хвороби на 75-му році життя помер колишній Секретар Президії Верховної Ради Української РСР КОЛОТУХА Яків Якович, і висловлює співчуття рідним і близьким покійного.

Зв'ягільський був досить лаконічний

14 травня, ранкове засідання

Як і очікувалося, орієнтовний графік роботи Верховної Ради на 14—17 червня спричинив жвавий обмін думками біля мікрофонів. Депутати з групи «Ресурси» пропонували невідкладно розглянути зміни і доповнення до вільного регулювання, в основі яких — відновлення єдиного обмінного курсу національної валюти, визначеного за результатами торгів на міжбанківській валютній біржі. Аграрії наполягали на негайному розгляді заходів, спрямованих на подолання платіжної кризи в сільському господарстві, що відбилася у званні, яку зачитав Володимир Рачука. А на думку Ярослава Кендзьора, обрати прем'єр-міністра України напередодні виборів Президента України немає раці.

Щодо цього, як з'ясувалося, у кожного власна думка. Проте, за словами Голови Вер-

ховної Ради Олександра Мороза, якщо Президент України ніс свої пропозиції стосовно персоналії, то парламент зобов'язаний їх розглянути. За це, зрештою, й проголосували. На репліки від мікрофонів про те, що доповіді про основні засади і напрями становлення економіки України в кризовий період не є справою Голови Верховної Ради, а тим паче кандидата на пост Президента України, він рішуче не заперечував, наполягаючи, що на цьому наполягали аграрії, соціалісти й комуністи.

Лаконічно виступив щодо нинішнього кризового стану в економіці в.о. прем'єр-міністра України Ю. Зв'ягільський. Лаконічно, бо, мабуть, передбачав, що народні депутати до нього матимуть чимало запитань. І такі слухи: після короткої перерви запитання поспішали, як з рогу достатку.

Сергій ВУСАТИЙ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про обов'язкове страхування майна державних підприємств і організацій

З метою забезпечення захисту майнових інтересів державних підприємств і організацій постановляю:

1. Запровадити обов'язкове страхування майна державних підприємств і організацій на випадок його пошкодження або знищення внаслідок техногенних аварій чи стихійного лиха.

2. Кабінету Міністрів України затвердити у двомісячний строк Положення про порядок та умови обов'язкового страхування майна державних підприємств і організацій.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,

13 червня 1994 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про невідкладні заходи щодо надання допомоги багатодітним сім'ям

З метою поліпшення демографічної ситуації в Україні та створення сприятливих умов для виховання дітей у багатодітних сім'ях Кабінету Міністрів України:

- розробити і затвердити до 1 жовтня 1994 року програму допомоги багатодітним сім'ям; перерахувати до 10 червня 1994 року Федеральні професійні спілки України кошти з Державного бюджету України у сумі 40 млрд. карбованців для дотування витрат на організацію відпочинку та оздоровлення дітей з малозабезпечених і багатодітних сімей у літній період 1994 року.

Президент України Л.КРАВЧУК.

м.Київ,

1 червня 1994 року.

Життя Рад: вибори 26 червня

Як відомо, перед Верховною Радою нині стоїть бажливе завдання щодо чіткого визначення повноважень голів Рад і депутатів Рад, прямі вибори яких відбуваються 26 червня. Проте, що треба було б зробити для забезпечення нормального функціонування Рад, їх і службових осіб, зокрема голів Рад, ми попросили розробити фахівців з питань державного будівництва і самоврядування професора Миколи Корнієнка, заступника керівника групи наукових консультантів Секретаріату ВР України.

— Робоча група ще в квітні 1994 року підготувала проект Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Він розроблений на основі чинного Закону про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування з урахуванням зміни концептуального характеру, які були внесені законами України «Про формування місцевих органів влади і самоврядування» та «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад».

Розробники проекту цього Закону, в числі яких був і автор, намагалися максимально врахувати останні досягнення вітчизняної теорії і практики місцевого самоврядування, світовий досвід, віднесені у Всесвітній декларації та Європейській Хартії про місцеве самоврядування, основні ідеї проекту нової Конституції України. Одночасно зроблено все, щоб усунути суперечності, що мають місце в Законі від 3 лютого 1994 року та на які звертали увагу його численні критики.

Проект нового Закону внесено на розгляд першої сесії Верховної Ради України і за сприятливих умов його могли б прийняти ще до 26 червня ц.р.

Є й інші, більш оперативний варіант розв'язання цієї проблеми. Що стосується сільських, селищних і міських Рад, то їх статус, а також статус їхніх голів і виконавчих комітетів досить повно врегульовано в чинному Законі про місцеві Ради народних депутатів та місцеве й регіональне самоврядування.

Що ж стосується районних і обласних Рад, а також Рад міст Києва і Севастополя, які, як відомо, не мають своїх виконавчих органів і повноваження яких досить обмежені функціонуванням поряд з ними відповідних місцевих державних адміністрацій на чолі з представниками Президента України (їх свого часу було утворено з ліквідації виконавчих вказаних Рад), то цю проблему можна було б розв'язати шляхом внесення деяких змін і доповнень до Закону про формування місцевих органів влади і самоврядування.

Так, згідно зі статтею 8 цього Закону після виборів депутатів, голів сільських, селищних, міських, районних і обласних Рад та формування виконавчих органів Рад втрачає чинність Закон України «Про представника Президента України». Цю норму можна було б доповнити положенням про те, що повноваження обласних, Київської і Севастопольської міських, районних у містах Києві і Севастополі місцевих державних адміністрацій делегуються головам і виконавчим комітетам відповідних Рад.

Відповідно до Закону про формування місцевих органів влади і самоврядування голви сільських, селищних, міських, районних і обласних Рад та очолюваними виконавчі органи підзвітні й підконтрольні відповідним Радам. А от з питань здійснення делегованих їм повноважень державної виконавчої влади — підпорядковані Кабінету міністрів України, а також виконавчим органам Рад вищого рівня. Отже, побоювання, що після перебудови місцевих Рад на основі Закону від 3 лютого буде скасовано виконавчу або урядову вертикаль, не має під собою жодних підстав.

Дехто вважає, що вертикаль не підпорядкування голів Рад та їхніх виконавчих органів зведе нанівець саму ідею місцевого

самоврядування. Звичайно, цей захід, як і введення 1992 року інституту представників Президента України з розпорядчо-виконавчими функціями, не є популярним, таким, що цілком відповідає основним принципам місцевого самоврядування, втіленим у Європейській Хартії.

Адміністративна опіка — не кращий показник демократії. Проте вона в різних формах має місце і в інших країнах і не позбавляє місцеве самоврядування авторитету як господаря на відповідній території. Все тут залежатиме тепер від того, якою мірою досконало будуть визначені в новому Законі про місцеве самоврядування власні повноваження місцевого самоврядування та його органів і «делеговані» повноваження виконавчих органів Рад, які будуть механізми та гарантії їх реалізації.

Треба сподіватися, що в майбутньому, в міру формування в Україні громадянського суспільства і правової держави, сфера власних повноважень місцевого самоврядування і його органів (Рад) розширюватиметься за рахунок «делегованих», а держава згодом відмовиться від адміністративної опіки над місцевим самоврядуванням. А сьогодні, на наш погляд, це не створено для цього відповідні політичні, економічні та соціальні умови.

Члени виборчої комісії, виділяючи кандидатам відповідні посвідчення, із задоволенням відзначили: всі вони потякали одне одному руки широко і доброзичливо.

Анатолій КОВЕЛЬНИК.
Луганська область.

І ПОТИСНУЛИ РУКИ...

його заступника Геннадія Фоменка, першого заступника голови Луганського міськвиконкому Юрія Петрова та народного депутата України Анатолія Ягоферова. Інженера верстатобудівного заводу

Петра Купіна висунуто від Компартії, першим секретарем обкому якої він і є, голову акціонерного товариства «І.Б.К. Луганськ» Віталія Проскурка — від Ліберальної партії.

Санація підприємств — основа стабілізації економіки

Наша економічна політика потребує принципових рішень. Одне з них пов'язане з подоланням кризи неплатежів й браку оборотних коштів. Радикальне розв'язання проблеми неплатежів можливе лише через механізм фінансового банкрутства й санації підприємств. Тут зовнішня загроза повною закупоркою кровоносної системи економічного організму тромбами неплатежів. Гроші, як і кров, існують в русі.

Фінансове банкрутство — важливий аспект конкретного ринкового механізму. Звісно, йдеться про банкрутство підприємств, а не галузей. В галузі, що впадає на світі мають державну підтримку (сільське господарство, вугільна промисловість).

Жорстка кредитна й фінансова політика як спосіб боротьби з інфляцією неминує обумовити банкрутство певної кількості підприємств, що не отримують прибутку. Фінансове банкрутство — це обов'язково має перерости у фінансову санацію підприємств й звільнення робітників, але воно завжди пов'язане зі зміною керівництва або власника. В цьому суть питання. Отже, механізм фінансового банкрутства має забезпечити умови для зміни менеджменту підприємств або його власника (власників). Банкрутство — форма приватизації.

У зв'язку з тим, що в Україні більшість підприємств нерентабельні й потребують великих капітало вкладень, така форма приватизації, як банкрутство, об'єктивно має набутти широкі масштаби. Це шлях пошуку стратегічного інвестора. Наші процеси зачіпають докорінні інтереси менеджменту (директорату), тому їх гальмують і блокують.

Банкрутство, як правило, пов'язане з реконструкцією, модернізацією і нерідко — з перепрофілюванням підприємства. Звичайно, не виключене й його закриття, у зв'язку з чим постає проблема безробіття, радикальним способом боротьби з яким є розвиток підприємств, особливо малого, а також організація громадської праці (будівництва шляхів, готелів тощо).

З проблемою банкрутства тісно пов'язана проблема структурної перебудови народного господарства. Внаслідок зміни форм власності, в тому чис-

лі й через банкрутство, проб'ють собі шлях потреба в зміні пропорцій на користь товарів народного споживання, і конкурентоспроможність товарів. Їх величезна державна власність завжди цьому. Платіть за структурну перебудову є тимчасова виплата середньої заробітної плати тим, хто у період підготовки нових робочих місць або перекаліфікації змушений вийти з виробничого процесу, а також фінансування учбових пунктів перенавчання кадрів. Та ці плати нижчі, ніж тримання нерентабельних, енерго- й ресурсопоглидаючих виробництв.

Зараз в Україні зареєстровано 100 тисяч безробітних. Насправді прихована безробіття становить 6—7 млн чоловік. У нас провадять сумнівну політику соціального захисту. По суті підтримують паразитичне споживання з боку величезної кількості населення, замість того, щоб спрямувати кошти на структурну перебудову народного господарства та створення широко розгалуженої, ефективної системи підтримки підприємств. Така політика соціального захисту спотворює всі економічні процеси. Слід посилити звільнення робочої сили й створення нових робочих місць, а не інвестувати паразитичне споживання.

За наших умов банкрутство може бути спричинене кризою неплатежів, високими податками, ціновою вакханалією. За умов ринку банкрутство — плата за економічну свободу, розплата за власні помилки, за власну вину. Будучи в США, в різних містах запитуючи різних людей одне й те саме: які причини банкрутства? Бразилію те, що всі відповідали однаково: погане управління.

Проте повернімося до наших банкрутів. Наші державні підприємства потрібно захистити від держави, точніше — від неплатежів за поставлену державі продукцію. Для цього треба скасувати примусове державзамовлення, зберігти лише добровільний контракт між державними підприємствами й державними замовниками, що оплачують замовлення за рахунок державних ресурсів або кредитів. Це означає, що державне замовлення на добровільній основі можна видавати в межах наявних бюджетних коштів або кредитних ресурсів. При цьому має

бути впроваджено відповідальність держави за дотримання умов договору, необхідних для виконання державного замовлення. В аграрному секторі доцільно використовувати ф'ючерні контракти й видавати кредити під заставу майбутнього врожаю.

Але це, як то кажуть, на перспективу. А що ж робити з підприємствами, розваленими вагою неплатежів за поставлену державі продукцію? Або перевести їх у казенні підприємства (змінивши адміністрацію і виважи на державний рахунок їхні борги), або продати з молотка.

Практичний висновок зводиться до того, що потрібно створити й запустити в дію механізм розорення боржника кредитором. Між цими двома суб'єктами існують майнові відносини. Неспроможність боржника виконувати обов'язки перед кредитором є характерною рисою фінансового становища боржника. Не більше, і не менше. Йдеться про випадки банкрутства юридичних осіб, а не громадян, які займаються підприємницько або комерційною діяльністю без створення юридичної особи.

Першим практичним, дієвим кроком по шляху створення механізму фінансового банкрутства міг би стати дозвіл банкам за наданням кредиту брати в заставу державне майно, щоб у разі неплатіжеспособності підприємства мати можливість оголошити його банкрутом і продати за ринковими цінами. Це дасть поштовх приватизації й слугуватиме за основу санації підприємств. У свою чергу, такий поштовх можливий за умови, що в нашій економіці справді почне працювати право застави. Кредит під заставу — це та ланка, скопирившись за яку, можна витягти увесь ланцюг економічної кризи.

Отже, фінансове банкрутство — спосіб санації економіки. А вона — основа її стабілізації. Зрештою це шлях зростання ефективності виробництва й конкурентоспроможності товарів. Те, що я пропоную, — хірургія, вона, звичайно, болюча, потрібна за життєвими показаннями.

Володимир ЧЕРНЯК,
доктор економічних наук, професор.

А міністри такі телефонують...

У Донецьку відбулися конференції судів арбітражних судів України та їх семінар-практикум. У цих заходах взяли участь понад 200 юристів і працівників державних органів.

Наша розмова — із учасником конференції, заступником голови Вищого арбітражного суду України Сергієм ДЕМЧЕНКОМ.

— Чи задовольняють особисто вас результати роботи донецької конференції арбітражників, чи буде якась користь від чергового зібрання простим людям?

— Задовольнені не лише я, й усі учасники конференції. Ми спромоглися зібрати майже весь республіканський штат, що в наш час дуже нелегко і важливо. Запропонували прийняти новий цивільний кодекс — як його частину — комерційний. Надчим несприятим питанням уже працюють фахівці. Наше завдання — допомогти: надати всю інформацію, яку накопили; крім усього, в нашій роботі багато труднощів із застосуванням чинного законодавства. Саме тут — море незгоджень. Отже усі ці проблеми обговорювали на донецькій конференції. Все зафіксовано у прийнятих документах, щоб опісля — але в найкоротший термін — опрацювати зі своїми конкретними пропозиціями, виходити на Верховну Раду. Гостра розмова йшла на конференції і про необхідність відновити незалежність судової системи...

— Арбітражний суд — одне з дітич незалежності — ринкової політики. Чи надалі роль арбітражників буде зростати?

— Безперечно, оскільки зростає роль судової влади взагалі, коли активізуються ринкові відносини. Нині надано велику самостійність як підприємствам, так і підприємницьким структурам. Сьогодні вони абсолютно вільні у своїй діяльності, яку, на жаль, часто-густо не узгоджують із законом. Про це говорить той факт, що щороку в Україні наш суд розглядає близько 100 тисяч судових справ. При цьому не слід забувати, що система арбітражних органів України зовсім молода: 4 червня нам сповнилося лише 2 роки.

— Але ж і за цей час чогось досягли?

— Сьогодні це зовсім інша система судових органів. Не секрет, що інколи, коли розглядається якась справа, хтось із міністрів телефонують нам і знайомим делікатно-партійним темом напущає: «Там справа розглядається, то я прошу по-державному поводитися на неї». Але ж є закон — і ми діємо згідно з тим, що відповідає державним інтересам... Звичайно, як тільки реально запрацює вся правоохоронна система держави, запрацює громадськість, преса (стосовно доведення інформації про законодавство й його порушення), коли це коло, врешті-решт, замкнеться, створиться така ситуація, коли закон працюватиме і повага буде до нього. Справжня повага.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

У Миколаєві на Чорноморському суднобудівному заводі спустили на воду танкер «Янгар Крита». Це перше судно нової серії, яка споруджується українськими корабельниками за замовленням грецької фірми.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Фот. Олександра КРЕМКА.

Наш «урановий Донбас»

Донедавна Кіровоградщини знали як житницю України. Не раз відбували високими врожайми пшениці й робочі чорноземі. А про те, що в глибині під тими чорноземами, багатом знати було зовсім не обов'язково. То вже починалася «парафія» колишнього Міністерства середнього машинобудування колишнього СРСР. Воно займалося не лише створенням «ядерного щита Вітчизни», а й його «начинкою», тобто виробком уранової руди, неретвореної ні на бою-бі заради ракет, на паливо для атомних електростанцій. А покладає руди на Кіровоградщині, як стало відомо після здобуття Україною незалежності, величезні.

СВОГО часу впадало про це писати в «Голосі України», як і про проблеми тих, хто видобував уран. Чорнобильський синдром залишив невнятний слід і свідомості людей. Але енергетична криза нинішньої зими показала ясно: без подальшого розвитку ядерної енергетики Україні не обійтися. Про це сказав на недавній нараді у Кіровоградській облдержадміністрації і генеральний директор Східного гірничо-облаштувального комбінату Михайло Баба, який майже дослівно повторив слова Президента Леоніда Кравчука про те, що атомні станції — порятунком України.

Порятунком порятунком, але ось недавно директори українських АЕС заявили, що в них ядерного палива — лише на півроку, а шість реакторів уже стоять, бо нічим їх заправляти. Тепер термін дещо відсунули — до наступної зими, але не та, що тоді зуміємо якось вибратися із скрути,

цілковитої надії немає. Бо, видобуваючи значну кількість урану, збагачуючи його на Східному ГЗК, Україна сама виготовляти ядерне паливо не може і змушена купувати його в Росії. І платити за це треба за світовими цінами — мільйонами доларів. Де їх брати — то справа інша. Але скільки так триватиме, і чи не вигідніше позбутися монополної залежності від іншої держави, побудувавши власні підприємства ядерного циклу? Схоже, що наш уряд обрав саме цей варіант.

На вже згадуваній нараді, на яку запросили, крім керівництва СГЗК, Ігнатушківського, Сміольського рудоуправління, ще й керівників обласних лідів, саме й йшлося про перспективи розвитку уранової промисловості на Кіровоградщині. Гості розповідали про схему спорудження підприємств ядерного циклу в Україні, а господарів цікавило насамперед, яке місце посідає область у розвитку

ядерної енергетики. Чи й надалі залишатиметься таким собі сировинним додатком, де видобуватимуть руду, завдаватимуть шкоди природі, а «вершки» збиратимуть в інших місцях? Тобто будувати майже жодної та об'єкт соціальної побудови, здійснювати муть природоохоронні заходи.

Прийшло було почути, що завдяки запасам руди області посідає одне з чільних місць. Що, за словами М.Бабака, ці запаси за значенням для нашої економіки ставлять Кіровоградщину на один рівень з Донбасом. Та знаючи про те, яка доля спіткала свого часу «всесоюзну когачерку», керівництво області й обласного центру все-таки наполягало, щоб господарі мали й певні пріоритети. Наприклад, у забезпеченні електроенергії, медичних обслуговуваннях. Бо хоч би що там казали, а видобуток сировини для «мирного атома» позначається і на довіллі, і на здоров'ї людей. Недарма кіровоградці сумно жартують, що вони мають свій «малий Чорнобиль» уже три десятиліття.

Почувши про те, що плани розвитку уранових родовищ області (а це нарошування потужностей наявних і будівництво нових шахт) передбачають помітне збільшення видобутку руди, голова Кіровоградської міськради Василь Мухін запитав, чому нинішні

керівництво розвитку уранової промисловості держави, як і колишні союзне, розробляючи плани, не поцікавилось думкою мешканців області, місцевих органів влади? Адже в самому Кіровограді є проблеми з шахтою «Центральна». У який спосіб забезпечуватимуть транспортування руди, адже ось знову маршрути від нових копалин проляжуть через обласний центр? Як ховатимуть відходи, відводитимуть шахтні води? Сміольських гірників цікавила участь їхніх працівників у здійсненні цього проекту, створення нових робочих місць для населення міста Сміольське.

З переважною більшістю проблем, які очікують «урановий Донбас», доведеться боротися спільно центральному й місцевій владі. Відповідно було почути, що самі «урановики» це чудово розуміють і дають відповідні гарантії. Наприклад, що не розвиватимуть виробництво, нехтуючи екологічні та людські проблеми. Що для цього буде виділено третину тих величезних коштів, які спрямовує держава на розвиток видобутку сировини і виготовлення з неї ядерного палива. Добре було б, якби потім слова й заповнення не розійшлися з ділом.

Чорнобиль

На Чорнобильській АЕС виявлено течу

7 червня на Чорнобильській АЕС було виявлено течу води з басейну витримки 2-го енергоблоку, де зберігаються касети з відпрацьованим паливом. Начальник зміни ЧАЕС Олександр Сльчичев повідомив агентство «Інтерфакс-Україна», що теча становить близько 2 кубометрів за годину. Він відзначив, що це не призвело до зміни радіаційної обстановки в сусідніх приміщеннях.

За його словами, теча води не становить особливих небезпек. О.Сльчичев також підкреслив, що такі інциденти є «хворобою всіх атомних станцій такого типу».

Розроблено програму пошуку місця течі, за якою провадити роботи. Зокрема, з басейну вивантажено 420 ядерних касет.

Найголовніше — безпека на АЕС

Інформація з Кабінету міністрів України

Нещодавно міжнародна неурядова екологічна організація Грінпис провела широку кампанію за негайну зупинку Чорнобильської АЕС. Питання це складне й неоднозначне. Тому Верховна Рада України, ухвалюючи рішення щодо продовження експлуатації Чорнобильської АЕС, враховувала не лише важке енергетичне становище, в якому опинилася наша держава минулої зими, а й сукупність інших важливих обставин. Зокрема те, що упродовж останніх десятиліть у розвитку енергетики країни віддавалися атомним реакторам. Відтак в Україні практично не оновлювалися теплові та інші електростанції. Нині більшість з них мають спрацьовані технічні ресурси й обладнання, що потребує негайної модернізації, а також запровадження новітніх екологічних технологій спалювання. Тож теплова енергетика України не може компенсувати виведення з дії АЕС, на долю якої припадає майже 10 відсотків генеруючих потужностей. Уряд України докладає усіх зусиль для подальшого підвищення рівня безпеки станції. Відхилень у її роботі немає. Два блоки працюють у дозволеному режимі потужності. Стан об'єкта «Укрент», як і всієї станції, перебуває під неухильним контролем Держатомнагляду України, відповідаючи посиленним вимогам безпеки і охорони навколишнього середовища. Повна зупинка ЧАЕС перетворить її з потужного виробника енергії у найбільшого споживача. Лише на підтримання технічного стану зупиненої станції щороку доведеться витратити до 300 мільйонів кіловат-годин електроенергії, а також величезні кошти з державного бюджету. Окрім цього, існує й соціальний біл проблеми. Треба врахувати і те, що закриття самої лише Чорнобильської АЕС не змінить загальної ситуації, оскільки в басейні Дніпра, у безпосередній близькості від кордонів України на інших станціях експлуатуються реактори «чорнобильського» типу, закриття які ніхто не збирається.

Вимоги негайного зупинення ЧАЕС можна зрозуміти. Але конструктивно вирішити це питання можна лише шляхом модернізації усього енергетичного комплексу, здійснення якої без широкої міжнародної допомоги України поки не під силу. Значною надією у цьому плані є наміри країн «великої сімки» обговорити на наступній зустрічі в Неаполі проблему надання допомоги Україні в забезпеченні сталого енергопостачання, включючи безпеку її атомної енергетики і майбутнього Чорнобильської АЕС зокрема. Немає сумніву, що всі питання, пов'язані з Чорнобильською АЕС, і надалі будуть розглядатися і вирішуватися з урахуванням усіх вимог безпеки населення і охорони навколишнього середовища.

Для тих, хто приймає рішення

На газетному ринку України з'явилися видання «для тих, хто приймає рішення»: газета прес-клубу «Ринкова реформа в Україні», створеного минулого року Американським агентством міжнародного розвитку та американською компанією «Прайс Уотерхаус» спільно з Київською спілкою журналістів України. Вона так і називається — «Прес-клуб».

Редакцію та читачів газети привітав Президент України Леонід Кравчук, висловивши надію, що газета допоможе керівникам державних та бізнесових структур ухвалювати правильні рішення, обирати оптимальний варіант своїх дій. Головний редактор «Прес-клубу» Ігор Заседа у вступному слові зазначив, що сьогодні головним завданням є вивільнити творче начало господаря, закладене в кожному з нас одичію: коріння, яке з такою запаланістю та воїстину інквізиторською затятістю викорчували, виривали з наших серцець і мізків упродовж дуже багатьох років.

У першому числі газети читач знайде найширший спектр думок. Скажімо, на запитання: «Чи вважаєте ви, що з обранням нового українського парламенту в історії нашої держави починається новий етап економічного та політичного життя? Якщо так, то яким він бачить шлях України найближчим часом та в перспективі?» — відповідала голова Українського фонду підтримки реформ В.Пинзеник, перший секретар ЦК Компартії України П.Симоненко та президент Центру ринкових реформ В.Лановий. Зокрема,

В.Пинзеник вважає, що немає жодного сумніву, що Україна здатна провартати вперед. Краше, звичайно, було це зробити у 1991 році. Але згаданого часу не вернеш, та й коли задумувати, той період, може, дав і щось корисне. Очевидно, треба було проїти цей етап вагань, щоб переконатися: спроби силового, адміністративного подолання кризових явищ в економіці приречені на провал. П.Симоненко, торкнувшись питання приватизації, зазначив, що компанія вважає, що цей процес треба тимчасово зупинити і ретельно об'єктивно досвід. Головне, що приватизація в будь-якій її формі не була монополієм правом окремих осіб, тих, хто сьогодні має можливість загальнонародну власність, надбання багатьох підприємець під себе. А загалом компанія виступає за державний характер власності, допускаючи можливість зміни форм власності в деяких сферах діяльності — скажімо, у розширенні продукції, але така діяльність повинна бути трудовою і виключати експлуатацію людини людиною.

Крім цих матеріалів, читачі знайдуть у газеті статтю голови представництва Світового банку в Україні Даниїла Кауфмана, роздуми прем'єр-міністра Чеської Республіки Вацлава Клауса, інтерв'ю з директором Національної освітньої програми з ринкової економіки та приватизації в Україні Матиєм Нанном, інформацію про підприємства, що приватизуються, та інше. За словами Мартіна Нанна, нова

газета не просто присвячуватиметься сучасним економічним проблемам (таким нині море) — видання орієнтуватиметься на певне коло читачів: парламентаріїв, урядовців, працівників держадміністрації, керівників комерційних структур, підприємців тощо. Тобто, це газета для тих, хто приймає рішення, для тих, від кого нині великою мірою залежить майбутнє України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Факт і коментар

Оксана Баюл віддає перевагу Українській фінансовій групі

Американська газета «Едветайнінг ейдж» повідомила своїх читачів, що якась банківська група взяла під свій контроль бізнес сучасної зірки фігурного катання Оксани Баюл. Цією групою виявилася Українська фінансова група. Сама вона дала вказівку Майклові Розенбергу, який вів фінансові справи фігуристки, повернути шестизначний гонорар від «Ем енд Ем/Марс», призначений для олімпійської чемпіонки Лідакхммера, а потім звільнила й самого агента від його обов'язків листом, підписаним Оксаною Баюл.

Таким чином, як повідомляє «Едветайнінг ейдж», пропозиція «Снікерса» провалилася, оскільки УФГ закріпило значно більшого — всесвітнього охоплення для пані Баюл. Нині керування фінансовими справами відомої фігуристки взяло до своїх рук потужне агентство «Тільям Моріс», що воно й здійснює зі своїх офісів у Нью-Йорку та Лос-Анджелесі. До речі, перед тим, як піти на такий крок, агентство надало докази про юридичний статус Української фінансової групи і, як підкреслює американська газета, залишилося задовольнити результатами перевірки.

Чому УФГ вирішила анулювати пропозицію «Снікерса» й відмовитися від послуг М. Розенберга?

— Фінансовий агент Розенберг не мав ніякого права представляти інтереси Оксани Баюл, — сказав нашому кореспонденту віце-президент Української фінансової групи Вячеслав Скригін. — Він вів фінансові справи в Америці відомого українського фігуриста — Віктора Петренка, з яким уклав доволі обтічну угоду ще півтора року тому. Але ось Оксана стала олімпійською чемпіонкою — і пан Розенберг вирішив заробити на її імені. Він підірвав підпис спортсменки, вийшов на компанію «Ем енд Ем/Марс», яка перекладала для фігуристки за використання її імені в рекламі «Снікерса» 100 тисяч американських доларів. Це дуже малий гонорар, адже за такі рекламні послуги на Заході платять мільйони. Проте, що «прошедеши» М. Розенберг зовсім не через незнання чи недосвідченість — особисті інтереси рухали ним. Ось чому представники компанії відмовилися з цього приводу. До речі, до нас уже надійшли пропозиції від багатьох всесвітньо відомих фірм використати світову популярність Оксани Баюл у рекламі їхньої продукції.

Ясна річ, що пан Розенберг і люди, які за ним стоять, втратили такий ласий шматочок, почали робити все для того, аби скомпенсувати Українську фінансову групу. Але, як видно навіть з публікації американської газети, нічого в них не вийшло.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Громадянам України — нові паспорти

Відповідно до Положення про паспорт громадянина України, затвердженого постановою Верховної Ради України від 2 вересня 1993 р., та Указу Президента України від 28 жовтня 1993 р. «Про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» Кабінет міністрів України затвердив зразок бланка паспорта громадянина України (у вигляді паспортної книжечки) та зразок бланка паспорта для виїзду за кордон.

Офіційно

Зустріч у Кабінеті міністрів України

Виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра Юхим Звягільський прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні Уільяма Міллера. В ході зацікавленої розмови обговорено нинішню економічну ситуацію в Україні та можливість співробітництва між обома країнами. Зокрема, йшлося про участь американської сторони у вирішенні проблем депортованих народів Криму.

«Застій» триває

Виробництво головних видів промислової продукції у натуральному виразі скоротилося на 40,2 відсотка. Найгірше становище, за статистикою, склалося на підприємствах легкої промисловості, будівельних матеріалів, машинобудування й металообробки, у корпорації «Укробуд», «Укрмонтажспецбуд», концерні «Укрцемент» у системі Держводгоспу, а також у Закарпатській, Львівській, Херсонській, Львівській областях, де за 5 місяців виробництво впало майже удвічі проти минулого року.

Безробітні з дозволу адміністрації

На початку червня в Україні зареєстровано 101,5 тисячі безробітних, які користуються відповідним статусом. Це означає, що за 5 місяців їх кількість збільшилася на 18,5 тисячі чоловік, і Україна починає себе впевнено серед європейських країн з найнижчим рівнем безробіття.

Тим часом Міністарств стверджує, що близько 2,5 мільйона фактично безробітних громадян не мають офіційного статусу і перебувають у відпустках з дозволу адміністрації.

Можна збирати на стіл?

Як повідомляє Міністерство статистики, у травні цього року вийшло на ринок продукції промислових підприємств 5,2 трильйона карбованців, що на 21,1 трильйона карбованців менше, ніж торік. Проте порівняно з квітнем у травні більш як удвічі збільшилося середньодобове виробництво тваринного масла, сирів жирних — на 27,5 відсотка, м'яса, ковбасних виробів, продукції з незбираного молока, круп — на 0,5—7,5 відсотка.

Арбитражним судом Херсонської області (г.Херсон, пр.Україна, 47) 08.06.1994 р. возбуждено дело № 1/7 по заявлению Центрально-економіко-правової захисти підприємств оспарювання банкрутства колективного підприємства «Нива» (г.Ново-Кавказька Херсонської обл., ул.Перемоги, 13), директор Вилік В.Е., расчетный счет 000400701 в Ново-Кавказьком отделении АК АПБ «Україна», МФО 352242.

Претензии кредиторів і заявлені санаторів приймаються в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

П'ятий мікрофон

Впрягайтеся разом у плуга

Хочу звернутися до всіх депутатів нової Верховної Ради, які є і представниками багатьох партій. Хоч у вас і різні політичні погляди, але має бути єдине бажання — якомога скорше вивести Україну з кризи. Треба відкинути амбіції, і тільки коли наша держава міцно стане на ноги — тоді й доводиться, що її більше любить, а нині всі разом мусите працювати на народ. Перш за все треба приймати закони, які забезпечать розв'язання невідкладних питань сьогоднішнього дня.

Іван БАЧЕК,

ветеран збройних сил, інвалід війни другої групи.

Житомир.

Приймайте закони для всіх, а не для окремих

Новий парламент має розпочати свою діяльність не з розв'язання особистих питань, а з консолідації з лів, спрямованих на благо всього народу України. Народні обранці! Не поспішайте отримувати престижні квартири в Києві, пам'ятайте, скільки ваших співвітчизників гостро потребують житла. Суспільство перебуває в тяжкому стані. Тож ваше завдання — зберегти і зміцнити незалежність держави, дбати про кожного громадянина і приймати такі закони, які були б спрямовані на поліпшення життя всього народу.

А ще, вважаю, треба змінити весь старий адміністративний апарат, де десятиками років сидять в одних і тих самих кріслах одні й ті самі чиновники. Треба залучати молодих, тямущих, порядних, чесних і старанних. Можливо, навіть на конкурсній основі. Приймайте закони, спрямовані на розвиток виробництва, ставьте на заваді безробіттю, корупції, злочинності. І не забувайте за село, бо що міцніше буде наше селянство, то міцніше буде наша держава.

Василь ГАЛАЙ, економіст.

Полтава.

За що одержали пільги?

Чула, що колишні народні депутати встановили собі пільги, якими користуватимуться до кінця життя. А за що? За розвал економіки, за погіршення життя людей? Так і хочеться спитати: чи не мучить їх совість? Коли йдеться про пільги інвалідам праці, війни, дитинства — це дорозуміло. Тож страждати, їх треба хоч якось підтримати. А депутатів народ брав, довіряв їм долю України, а вони переадресували подяку за свою долю. Сором! Нова Верховна Рада ці пільги повинна негайно скасувати!

З. МИХАЙЛЕЦЬ.

Запоріжжя.

Будували світле майбутнє, а нині й на хліб не маємо

Шановні депутати! Хочу звернути вашу увагу на те, що станове, в якому опинилися акти пенсійного віку. Все життя ви відали на побудову світлого майбутнього, пережили перебудовний період і дочекались самостійності України. Але нічого доброго так і не бачимо. Мені 69 років, робочого стажу — 51 рік. Пенсію маю таку, аби не вмер з голоду, бо хліб подорожчав у 14 тисяч разів, сіль — у 21667, м'ясо — у 27500... В очак різеж від цифр, а жаданого благополуччя немає. І в цей же час новоспечені бізнесмени забагачуються, руйнуючи ці цінності, які ми примножували протягом усього життя.

Успішно приватизують заводи і фабрики, квартири і транспорт, навіть землю. На вулицях повиростають киоски «купи-продай», криміногенна ситуація така, що й з квартири вийти страшно. Тож вам, шановні депутати, треба якнайшвидше стабілізувати становище в суспільстві, і насамперед захистити всіх знедолючених і пенсіонерів.

Микола ЗАЙКА.

Кривий Ріг.

Можна обійтись й без довиборів

Вважаю, що влаштовувати довибори до Верховної Ради недоцільно. Невже для того, щоб напрацювати закони, не вистачить наявної кількості депутатів? Негайно щось робить для припинення спаду виробництва!

Віктор СІРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Факт і коментар

Коли сам не подбаєш...

На Донецькій почав діяти Літературний фонд Донбасу, за сприяння якого стала областна письменницька організація, редакційно-видавничий відділ «Поліграфіда» та видавництво «Отечество».

Сьогодні, мабуть, зайве говорити, у якому скрутному становищі опинилися наше письменство, — розповідає голова правління Літературного фонду Донбасу поет Станіслав Жуковський. — Книжок майже не видають, а за публікації в періодичні виплачують жалюгідні гонорари. Спілка як письменників України та Укрлітфонд за браком фінансів не можуть поліпшити життя, письменників. Навіть штатним працівникам СП не видають з цієї причини зарплату за січень і лютий. А оплата за оренду приміщень, телефон та комунальні послуги з письменницьких організацій в областях здирають таку, ніби вони й справді володіють, як комерційні структури, мільйонами! Конче сутужно

нішні письменникам-пенсіонерам... Отож пробі якось вижити, й було вирішено створити наш літературний фонд, який діятиме в межах двох сусідніх областей — Донецької та Луганської. Грошові надходження — вступні внески членів фонду, спонсорські та благодійні кошти, прибутки від проведення платних літературних вечорів, концертів тощо. Головним завданням Літературного фонду Донбасу стане допомога письменникам у видаванні книжок, поліпшенні їх побутових і матеріальних умов та медичного обслуговування. Це, сподіваємось, значно поживає творчу письменницьку діяльність...

Юрій ДОПЕНКО.

Донецьк.

Зірки балету засяють у Києві

16 — 23 червня у Києві на сцені Національної опери України відбудеться перший Міжнародний конкурс балету імені Сергія Лифаря. Українець за походженням, Сергій Михайлович Лифар народився і розпочав свій творчий шлях у Києві. Понад 30 років був прем'єром і художнім керівником балету паризької «Гранд опера». Організаторами конкурсу стали головне управління культури Київської міської держадміністрації, міжнародна асоціація діячів хореографії, Національна опера, асоціація діячів хореографічного мистецтва України, окремі культурно-комерційні структури.

Культура

Конкурсні змагання відбуватимуться у двох категоріях — виконавці (солісти й танцювальні пари) та хореографи. Учасники конкурсу артисти балету виступатимуть у двох вікових групах — молодіші та старші, виконуватимуть твори класичної та сучасної хореографії. Програмою також ввічливо заохочуються включати до репертуару постановки С. Лифаря та уривки з балетів українських хореографів і композиторів.

Хореографі змагатимуться у двох турах. До речі, другий тур буде нетрадиційний. Демонструватимуть постановка-імпровізація оригінального номера в будь-якому хореографічному стилі на визначений оргкомітетом музичний твір сучасного українського композитора. Міжнародне журі конкурсу артистів балету очолює президент Міжнародної асоціації діячів хореографії та весільного комітету танцю ЮНЕСКО професор Юрій Григорювич (Росія), конкурсу хореографів — художній керівник балету Національної опери України Анастолій Шекера. До складу журі увійшли видатні артисти балету, хореографи Франції, Німеччини, Росії, України, Білорусі, Англії, США, Канади, Японії. Серед них — директор і головний балетмейстер Шотландського королівського балету Галина Самсова (Великобританія), художній керівник Штутгартського балету Алекс Урсуляк, солістка Вольного театру Ро-

сії Ніна Семіозова, творчий шлях яких починався у Києві.

А тим часом продовжують надходити заявки на участь у конкурсі. Уже зголосилися понад 90 учасників з 20 країн світу. Київ збере всевітньою відомими майстрів хореографії і, сподіваємось, подарує справжнє свято шанувальникам балету. А вже у концертах на відкритті та закритті першого у Києві міжнародного конкурсу візьмуть участь зірки Національної опери України, Вольного театру Росії, сучасного французького балету, прем'єр Віденської, Штутгартської та Ваварської опер Волюдмир Малахов, лауреат премії Сергія Лифаря в Парижі Жислен Фалю, а солісти Штутгартської Академії балету імені Джона Кранко виступатимуть з міжнародною прем'єрою одноактного балету «Триптих» на музику В. Моцарта у постановці Р. Занелло.

Юліана ШЕВЧУК (УМА).

Соціальний зріз

«СНІКЕРСИ» — ПРОТИ ХЛІБА Й МОЛОКА

Нещодавно одеські пекарі пригрозили: якщо владні структури не перекинуть нашіми бідами і не посприяють їх усуненню, то загасимо печі і залишимо місто й область без хліба. Ситуацію розглянули консултаривна рада обласної держадміністрації з банківсько-кредитної політики, рада федерації профспілок області. І констатували: магазини заборгували хлібозаводам області 13 мільярдів гривень, у результаті чого пекарі свідомо не одержують зарплати, не можуть розрахуватися за борошно з виробничим об'єднанням «Хлібопродукт». А те, у свою чергу, не має коштів, аби заадаквати закупити зерно на осінь-зиму, а вийти на врожай в області, через тривалу посуху, нині примарні — треба заготовляти зерно десь «на стороні», інакше буде немає скрута... Отакій досить тривожний ландшафт проблем виводується.

Куди ж йдуть гроші за проданими магазинами хліб? Чому не повертаються, як годиться, в хлібозаводи? Працівники торгівлі мовчать, мов води у рот понабирали. Ясність внесли, однак, банкіри: та відомо, куди йдуть «хлібні» гроші, — тим, хто постачає всілякі там «снікери», сигарети, жуйку й схожий до цього імпорт. З нього «навар» куди більший, ніж із хліба. Та й постачальники такого товару досить суворі: своєчасно не розрахуєшся — завтра нічого не одержиш. А хліб є хліб: не привезуть — народ із властей спить, ті — з пекарів. Напривозляється ситуація, одне слово, не залишатись...

Так, ісправді, як уже сказано вище, розглядали. І... доручили різним службам ще раз уважно вивчити, проаналі-

зувати, внести пропозиції для усунення недоліків і т.ін. Наче й так не ясно: хто, використавши свої особливості, можливо, безсоромно наживається на чужій біді.

«Снікери» поступово витісняють із спеціалізованої торгівлі не тільки хлібобукачів, а й молочні виробі. Директор одеських міських молокозаводів № 1 та № 2 Василь Фомук і Володимир Куликов змушені були від імені своїх колективів звернутися недавно до владних структур області й міста з посланням, у якому з тривогою запитують: де торгівля молочними продуктами? Ще не так давно в обласному центрі було 265 спеціалізованих молочних магазинів, а сьогодні там продукцію реалізують лише 25. Торгівля комерціалізувалася, відомившись від «невигідних» молока й продуктів із нього і переорієнтувавшись на більш вигідні спиртні напої й ті ж, коли говорять узагалі, «снікери». Навіть і те, що торгують молоком, беруть його обмаль, послаблюючи нас... малий попит. А люди, між тим, гасують по всьому місту, вистояти у чергах, аби придбати пляшку молока чи пачку сиру. І, знову ж таки, магазини з молокозаводами вчасно не розраховуються — пускають кошти, одержані за їхню продукцію, на придбання зарубіжних товарів сумнівної якості. Тобто, коли називати речі власними іменами, — на власне благополуччя.

Керівники молокозаводів десятиків разів зверталися до Рад народних депутатів різних рівнів, до обласдержадміністрації, аби ті посприяли у придбанні магазинів у власність переробних підприємств чи у переданні їм їх в оренду. Тоді, переконували, можна було б не згоряти постачання населенню мо-

лочних продуктів, задовольняти потребу в них через фірмову торгівлю. Років зо два тому було навіть розпорядження представника Президента в області про створення в Одесі мережі спеціалізованих молочних магазинів під егідою молокозаводів. Однак ось так і залишилися на папері, ніхто те розпорядження не адував виконувати. Як ніхто цього й не вимагав. «К молокозаводи, аби зовсім не зупинити виробництво, змушені самі продавати продукцію на ринках, побіля трас, в інших людних місцях. Але ж це, перше, суперечить санітарним правилам, по-друге, украй незручно. Нарешті — скільки там у такій спосіб реалізуєть? Ось і, з одного боку, скорочують закупівлю молока в колективних і фермерських господарствах, а з другого — поступово переходять на випуск технічних видів продукції. Неважко передбачити сумні наслідки цього. Власне, вони вже проявляються: на селі скорочують молочне поголів'я, а у місті дедалі урізують і так убогу пайку молочних продуктів.

Що ж, є у дехого виправдання власної інертності й бездіяльності: мовляв, реформуємося, а такі серйозні речі в один день не робляться, колись, згодом, усе утретяється, стане на свої місця. Але ж якщо з кимись там товарами тривалою користування люди й готові зачекати, то як бути без хліба, без молока? Ні, годі державним чиновникам прикриватися комерціалізацією торгівлі, якщо вона вивазила боксом простому люду. «Снікери» його не нагодують. І якщо хтось там, запам'ятавши власної вигоди, хоче замінити ними хліб та молоко, то чи не пора, як радив байкар, і владу застосувати?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

TUKROMINVEST

Запасные части

Новое поступление!
4-хтактный
одноцилиндровый двигатель
УМЗ-56

И, как прежде, более 200 наименований
запасных частей к автомобилям
ЗИЛ, ГАЗ, Москвич

От зеркала до двигателя со склада в Киеве!!!

тел. 8-044-264-95-39, 264-74-70, 264-14-86
факс 264-24-05

Фирма «HANS J. HEINEMANN»

Пищевые продукты и химикаты
Импорт — экспорт

производит оптовые закупки
казеина.

Г. Дюссельдорф тел./факс (1049)
211-740-4109.

Г. Днепрпетровск тел. (0562)
42-20-20, факс (0562) 42-00-33

Підприємство «БЕРКУТ» здійснює
взаєморозрахунки
з державами рубльової зони через
систему кореспондентських
рахунків АКБ ЛЕГБАНК.

Надає інші фінансові послуги.
Тел. 044 417-35-24.
Тел./факс 044 417-42-49.

Лечение за рубежом

Фирма HISAFT (High
Safety Technology Trust)
предлагает обследование,
консультации и лечение в
ведущих клиниках Западной
Европы, Канады,
США. Гарантируется по-
мощь лучших специали-
стов мира, высокое каче-
ство сервиса, внимание
сотрудников во все время
лечения и реабилитации.
Пациента могут сопрово-
ждать родные и близ-
кие.

Телефон в Германию:
8-10-49-9571-6629
(круглосуточно).
HISAFT (High Safety
Technology Trust Regl.)

Організація в Кривому Розі реалізує

дизельне мастило M10B2,
M10G2K, автомобільні шини на
УАЗ і запасні частини до сіль-
ськогосподарських машин за до-
ступними цінами.

Телефони: (0564) 51-73-25,
51-85-51.

Довірте нам свій приватизаційний сертифікат!

Українсько-американське довірче товариство «ФЛОРІДА ТРАСТ»

Наша єдина мета — надання реальної допомоги українським громадянам і під-
приємствам у приватизації державного майна.

Українсько-американське довірче товариство з додатковою відповідальністю
«ФЛОРІДА ТРАСТ» підтримує тісні зв'язки з багатьма міжнародними банка-
ми та великими зарубіжними фірмами. Це дає можливість залучати значні іноземні
інвестиції, сприяти технічному переозброєнню та різкому підвищенню рентабельно-
сті підприємств, які ним приватизуються.

Вам надається можливість придіятися до нас!

«ФЛОРІДА ТРАСТ» захистить ваші інтереси!

Товариство «ФЛОРІДА ТРАСТ» очолюють висококваліфіковані американ-
ські та українські фахівці, які мають великий досвід та бездоганний авторитет в між-
народних фінансових та ділових колах.

Довірте нам свій приватизаційний сертифікат, і фахівці товариства «ФЛОРІДА
ТРАСТ» швидко і з найбільшим прибутком вкладуть його в акції найперспективні-
ших підприємств України.

Стабільність та фінансова надійність вашого товариства гарантується значним ста-
тутним фондом компанії «ФЛОРІДА ТРАСТ», а також наглядом та аудиторсь-
ким контролем за діяльністю товариства з боку міжнародного банку.

Прибуток товариства «ФЛОРІДА ТРАСТ», як підприємства з іноземними
інвестиціями, протягом 5 років не підлягає оподаткуванню, що є додатковим, знач-
ним джерелом зростання ваших дивідендів.

Інвалідам, пенсіонерам та дітям до 16 років надаються значні пільги.
Для того, щоб вкласти свій приватизаційний сертифікат у «ФЛОРІДА
ТРАСТ», вам необхідно:

вирізати або переписати з газети заявку та охайно її заповнити;
вкласти в конверт заявку та частин конверт з підписаною вашою зворотною
адресою та надіслати нам за адресою: 252001, м. Київ-1, а/с 89.

Після отримання вашої заявки протягом трьох днів вам будуть надіслані всі необ-
хідні документи та інструкції.

«ФЛОРІДА ТРАСТ» допоможе вам стати власником та
примножить ваше майно!

Українсько-американському довірчому товариству
«ФЛОРІДА ТРАСТ»
252001, м. Київ-001, а/с 89

ЗАЯВКА

Прошу вислати мені всі необхідні документи для передачі приватизаційного
майнового сертифікату в довірче управління компанії «ФЛОРІДА ТРАСТ».

Прізвище

Ім'я

По батькові

Паспорт, серія

№

Виданий

Домашня адреса

Дата

Підпис

Вкладіть у конверт вашу заявку та перевірте, чи вклали ви конверт з вашою зво-
отною адресою.

Предприятие реализует со склада в г. Иванове

Ткани по низким ценам:

Льняные шириной 150 см, х/б,
смешанные,
полотенца махровые, скатерти,
салфетки льняные.

Г. Иваново, тел.: (8-0932) 341985, 342687,
факс (8-0932) 340707,
телетайп: 227042 «СБЫТ».

Інформація про продаж державного пакета акцій відкритого акціонерного товариства «Київський завод зварювального обладнання» за некомерційним конкурсом

Інформація про емітента

Назва підприємства: акці-
онерне товариство «КИВ-
СЬКИЙ ЗАВОД ЗВАРЮ-
ВАЛЬНОГО ОБЛАДНАН-
НЯ»

Адреса: 252056, м.Київ,
вул.Польова, 24

Код ЗКПО: 00222249.

Характеристика відкритого
акціонерного товариства «Ки-
ївський завод зварювального
обладнання»

Середньоспискова чисель-
ність робітників на
01.01.1994: 182 чол.

Балансовий прибуток за
1993 р.: — 673 562 тис. крб.

Рентабельність:
за 1992 р. — 12,3%;
за 1993 р. — 86,5%.

Дебіторська заборгова-
ність за станом на 01.01.1994
— 71 999 тис.крб.

Кредиторська заборгова-
ність за станом на 01.01.1994
— 468 766 тис.крб.

Площа земельної ділянки:
19484 кв.метрів.

Номенклатура продукції:

обладнання для газетермі-
чного нанесення покриття та
термічної обробки з нагрівом
струмами високої частоти;

обладнання для механіза-
ції та автоматизації зварю-
вального виробництва.

Номинальна вартість акції
— 35000 крб.

Статутний фонд АТ —
1 166 480 тис.крб.

До продажу за некомер-
ційним конкурсом пропонує-
мо пакет з 12 844 акцій за
гальовою номінальною варті-
стю 449 540 тисяч карбован-
ців.

Продаж проводиться в
якнайкоротші грошові кошти в
українських карбованцях.

Ознайомитися з об'єктом
та отримати інформацію про
умови проведення конкурсу,
правила оформлення заявки та
інших потрібних документів
можна за адресою:

252056, м.Київ, вул.Польо-
ва, 24. Тел. (044) 441-47-95, АТ
«Київський завод зварюваль-
ного обладнання».

Умови некомерційного конкурсу

Пропозиції щодо розвитку
потужностей підприємства,
забезпечення його життєді-
яльності (постачання та ін.) з
урахуванням збереження про-
філю його роботи мають мі-

стити заходи, що дадуть мож-
ливість:

забезпечити завантаження
потужностей підприємства;
збільшити асортимент кон-
курентоспроможної продукції;
забезпечити безперервне
постачання підприємства си-
ровою та комплектувальни-
ми.

При цьому мають бути ви-
конані такі вимоги:
збереження профілю робо-
ти підприємства не менш ніж
2 роки;

збереження наявної кілько-
сті робочих місць;
здійснення природоохоро-
нних заходів, дотримання еко-
логічних норм;

забезпечення рентабельно-
сті виробництва.

До участі в зазначеному
конкурсі допускаються фізич-
ні та юридичні особи, які від-
повідно до Закону України
«Про приватизацію майна
державних підприємств» мо-
жуть бути визнані покупцями
і вчасно зареєструвалися як
учасники некомерційного кон-
курсу.

Покупець, що бажає заре-
єструватися як учасник кон-
курсу, має подати для реєстрації:

заяву для участі в конкурсі;
документ про внесення
плати за подання заявки (роз-
мір реєстраційного внеску до-
рівняє розмірові мінімальної
заробітної плати);

документ про внесення за-
стави (розмір застави — 10%
від номінальної вартості за-
пропонованого пакету акцій
— дорівнює 44 954 тис.крб.);

план приватизації, який
передбачає: повні відомості
про покупку, зобов'язання
щодо умов конкурсу, пер-
спективний план експлуатації та
розвитку заводу, що підтвер-
джує досвід покупки в галузі
діяльності підприємства, до-
даткові зобов'язання щодо по-
дальшої експлуатації об'єкта;

перелік номерів банків-
ських рахунків, за якими
здійснюватимуться розрахун-
ки за придбаний пакет акцій;
доручення заявника для
уповноваженої їм особи;
копію договору про спільну
діяльність або копію свідоцт-
ва про реєстрацію товариства
покупців, засвідчену держав-
ним органом приватизації
(для товариства покупців);
нотаріально засвідчені ко-
пії установчих документів

(для юридичної особи);

декларацію про розподіл
статутного фонду серед
учасників (для юридичної
особи);

декларацію про доходи
(для фізичної особи).

Реєстраційний внесок та
заставу (за окремими платіж-
ними дорученнями) поперед-
ньо переказують на розраху-
нковий рахунок 3467908 у
Жовтневому відділенні Про-
мислостбанку м.Києва, МФО
322067.

Конкурс буде проведено
через 30 днів після опубліку-
вання цієї інформації за
адресою:

252056, м.Київ, вул.Польо-
ва, 24. Тел. (044) 441-47-95, АТ
«Київський завод зварюваль-
ного обладнання».

Заяви на участь у конкурсі
з усіма потрібними доку-
ментами надіслати за адресою:
252056, м.Київ, вул.Чумака, 5,
акціонерне товариство «Інве-
стиційна компанія «Україна»
цінним листом або подавати
особисто.

Останній термін подання
заяви для участі в конкурсі
— 7 днів до початку прове-
дження конкурсу.

3 пошти

Листи кримчан про ситуацію в Криму

Не вірте нашому президентові!

Ми звертаємося до всього народу України, щоб не вірили нашому президентові Юрію Мешкову. Тут робиться все для того, щоб відірвати Крим від України. Тут ненавидять усе українське, цькують українських солдатів, кореспондентів радіо і телебачення.

В. ІВАНЧЕНКО, П. ТАРАСОВ,
ветерани війни і праці.

Сімферополь.

Потурання може обійтися дорого

Відчуваю слабину Києва, активісти РДК знахарили. Прості можуть навідаються в квартири громадян з антидержавними закликами. Заліпили стовпи і паркані листівками і сепаратистськими гаслами. А мені тривожно за тих молодих людей — громадян України, які змушені служити на ЧФ. Бо до них надходить лише негативна інформація про Україну. Вони не мають змоги читати українську пресу, слухати Українське радіо. Всюди панує лише російська мова, від України тут може залишитися лише згадка. Тим більше, що школи та вузи в основному російськомовні. Спокій у Криму може настати лише тоді, коли в парламенті будуть представники всіх народів і етносів, які мешкають на території Криму.

В. КОВАЛЬЧУК.

Севастополь.

А прояснення не видно

Кримські націоналістичні, зазіпсовані ідеєю РДК, продовжують тривожити напівголодного кримчанина, створюючи вибухонебезпечну антиукраїнську обстановку в автономній республіці. Мешков, конфронтуючи з усім, що хоч трішки пахне українським духом, немало докладає зусиль, аби ще більше ускладнити політико-економічну обстановку на півострові. Він займає жорстку позицію відносно кримськотатарського народу. Не змінилася його думка і щодо Чорноморської флоту. Мешков забув, що Крим є складовою частиною України, її автономією. А з такими позиціями марно сподіватися на прояснення на політичному горизонті Криму найближчим часом.

Борис ПИЛИПЕНКО.

Ялта.

На своїй землі побитий

У Конституції Криму записано, що державними є три мови: кримськотатарська, російська і українська. Але в житті все іннакше. Невдамо мій знайомий заговорив на вулиці українською мовою, то його тут же побили ердеківці — щоб не користувався «бандеросним язиком». Так що державна українська мова в Криму може зникнути зовсім. А далі може піти, як у передвиборних програмах депутатів Верховної Ради Криму від блоку «Росія» — «От экономической самостоятельности Крыма — к политической».

Л. СТАРОВІЛЬСЬКИЙ.

Сімферополь.

Старі методи нової влади

Як господарює в Криму президент, видно з його указу «Про плату за землю». Підписаний він 31 березня, але світ побачив аж 12 квітня — після перемоги на виборах блоку «Росія». Бо указ не про зниження плати, а про підвищення. Зрозуміло, куди приведе нас нова влада, бо методи ті ж самі, що були й за старої. А блок «Росія» вивертає кишені пенсіонерів і мало-збездієнних, у яких остання надія на клаптик землі. Отже у нас поліпшення життя.

М. МІРЄЄВ,
член Демократичної партії Криму.

І винних немає...

Незрозуміло, як колишній склад Верховної Ради України допустив до такого безладдя, що діється в Криму. Чи, може, все робилося за чимось добре продуманим планом? Спочатку надали Криму автономію, потім обласна Рада проголосила себе Верховною Радою. Конституцію прийняли з антиукраїнським ухилом... Невже незрозуміло було, що все це до добра не доведе?

В. КОВАЛЕНКО.

ШИРИЙ ГОЛОС
НАШОЇ ПРОВІНЦІЇ

Перше враження

почалася: українська мова, національна самосвідомість почали пробиратися.

У Перемишлі М.Шашкевич випускає брошуру «Азбука і алфавіт» накладом 3000 примірників, де відстоє до вжитку кирилицю, пропонує читати за зразку кирилицю, якою пишуть росіяни та серби. За життя автора було створено ще одну важливу працю — перший підручник для дітей українською мовою — «Читанку для дітей». Тоді вона також не побачила світу. Як пише в «Шашкевичеву криву» викладач кафедри української мови Тернопільського педагогічного інституту Теодозій Присяжний, «... лише в 1850 році її видав Я.Головацький, а в 1853 році вона була перевидана знову і довгий час використовувалася в початкових школах Галичини». Далі дослідник визначає головну вісь в творчості та громадській біографії М.Шашкевича і його побратимів, що стала історичною подією для всієї української культури. Це 1837 рік, коли було випущено в світ першу книжку нової культури на Західній Україні — альманах «Русалка Дністровая». Це тисячі примірників, видрукуваних у Будапешті за допомогою серба Георгія Петровича, тільки 200 потрапило до читачів, а 800 були конфісковані й згоріли в поліційних схронах. Шість дуже схоже до нашого недалекого минулого. У тій же розвідці Теодозія Присяжного наводяться слова академіка Олександра Білецького: «Русалка Дністровая» — перша заявка народу Західної України про своє існування, про свою національну гідність... Це скромна книжка — подивити, про який не забув український народ».

Так, не забув. І відячно продовжив справу свого великого земля-

ка, який помер у 32 роки — у страшний михай та нестатках, залишивши по собі зоряний слід.

Часпис «Шашкевичів край» пробився з так званої глибокої, провінції до всієї України на громадських засадах, на копті, жертвуваних добродійниками-меценатами. Не заморських, доларовими, а своїми, рідними, не багатими на гроші, лише щирими на душі. З місцевих заводів — цукрової і спиртової, з м'ясокомбінату і Сколівського лісгоспарту відгукнулись люди на добру справу. Прекрасний приклад для інших. Хай таких незамучених джерел, як «Шашкевичів край», буде в Україні побільше — на всі смаки й уподобання.

Редколлеція часопису назвала свої творчі устремління скромно — проба сил. Назвемо це інакше — чистий, ширший голос душі народу, що починає відчувати власну силу. І про це переконливо засвідчили матеріали, вищені в першому числі. Залишимо задоволення бути першовідкривачами сторінок з цікавими статтями, розвідками, повідомленнями читачам. Хоча напад журналу неслухняний, але допитливий знайде його. То позваскнем сумнівом.

У середині минулого століття сміливіці з «Руської трійці» підтримували тісні зв'язки з наддніпрянськими українцями. «Шашкевичів край», який редагує журналіст Степан Сенюк, голосно заявив про своє прагнення єднатися з усіма українцями також. І ця нота дуже важлива у всій концепції часопису. Нехай вона щораз дужче.

Щиро бажаємо Шашкевичевим нападкам успіху на благородній ниві відродження нашої генетичної пам'яті!

Людиля БАРАНЕВИЧ.

Житомирська область.
Тетяна Сергієвна КУЩЕНКО — керівниця студії художнього вишивання Коростийського будинку культури. Вона з дитячих років займається вишиванням, працює за старовинними зразками, поновлюючи втрачені орнаменти по фрагментах, що збереглися. У її колекції старовинних польських вишиванок є зразки, датовані XVI, XVII століттями. Все це було в Коростийському районі і обайливо зібрано. Роботи Тетяни Сергієвни експонувалися на виставках.

Фото Володимира ФАЛІНА (Українформ).

Спорт

ну ситуацію. Вони виграли п'ятий матч на полі суперника і святкували перемогу — 4:1, коли грали шостий поєдинок у Ванкувері. Отже, все вирішиться у Нью-Йорку, в сьомій грі.

Футбол. Першість країни. Друга ліга. 40 тур. Зірка-Нібас (Кіровоград) — Дністер (Заліщики) — 1:0. Бажановець (Матківка) — Чорноморець-2 (Одеса) — 3:1. Медта (Шахтарськ) — Таврія (Херсон) — 0:0. Динамо (Луганськ) — Меліоратор (Каховка) — 0:1.

Вагобудівник (Стаханов) — Титан (Армянськ) — 0:2. Шахтар (Павлоград) — Чорна (Севастополь) — 3:1. Металург (Костянтинівка) — Войковець (Керч) — 3:0. Явір (Краснополя) — Дружба (Бердянськ) — 3:0. Нафтохімік (Кременчук) — Азовець (Маріуполь) — 3:0. Рось (Біла Церква) — Газиків (Комарно) — 3:1. ФК Бориспіль — Галичина (Дрогобич) — 1:0.

Лідироту ФК Бориспіль — 58 очок. Бажановець — 53. Зірка-Нібас — 51. Явір — 50.

На аренах країни і світу

Бокс. У Тайланді завершився розіграш Кубка світу з боксу серед любителів. Українська збірна, генеральним спонсором якої на цих змаганнях був комерційно-консультативний центр «Славутич» (генеральний директор Богдан Губський), виступила цілком помітно. Головою для нас подія — перемога у напівважкій вазі капітана збірної України Ростислава Завуличного зі Львова.

Він у вирішальному поєдинку подолав німця Свена Отке. Кубок світу українцям вручили принц Тайланду.

Хокей. У розіграші Кубка Стенлі, у фіналі якого зустрічаються клуби «Нью-Йорк Рейнджерс» та «Ванкувер Кенакс», сталася сенсація. Як відомо, ньюйоркці вели перед-у серії — 3:1. Але канадцям вдалося врятувати, здавалося, безнадій-

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколлеція: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
• телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукуніси не повертаються.
• Літунівати з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає лише рекламодавець. • Редація не закликає підписувати авторів публікацій. • За точність досліджень фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Відомості: 68925.
Тираж: 325245.

Комітет друку видання «Голосу України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 58.
1234567890
Тел. 8311111.

Газету надруковано і звернено в комп'ютерному центрі «Голосу України».

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.